

Motion till riksdagen 2021/22:1828

av **Annicka Engblom (M)**

Svenskt medlemskap i Nato

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige snarast bör söka medlemskap i Nato och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under kalla krigets dagar var Sveriges kontakter med Nato få och de som togs var ytterst hemliga. Det var känsligt att ens antyda att Sverige på något sätt hade verksamhet som kunde förknippas med organisationen. Idag ser vi att förutsättningarna är helt annorlunda. Nato har genomgått en stor utveckling under de sista tio åren. Också omvärlden har genomgått stora förändringar vilket naturligtvis har inneburit att försvarssamarbetet har utvecklats över tid. Inte minst har också Sveriges roll i förhållande till Nato successivt stärkts. Som exempel genomförs två av tre svenska militära övningar nu tillsammans med Natoländer.

Sverige har liksom Finland ett intensivt och mycket nära samarbete med Nato utan att för den skull innefattas av några försvarsgarantier. Vi har ett stort utbyte och utvecklar vår egen förmåga utan att egentligen dra nytta av de möjligheter som gäller för fullvärdiga medlemmar. Det är inte optimalt. Med ett medlemskap skulle våra möjligheter att påverka Natos politiska och strategiska inriktning öka avsevärt.

Det ökade svenska samarbetet med försvarsorganisationen har under senare tid visat ett växande stöd i folkopinionen. Inte minst på grundval av den kraftigt försämrade säkerhetssituationen i Östersjöregionen, främst frammanat av ett allt mer aggressivt och provokativt uppträdande av ryska marin- och luftstridskrafter på och över Östersjön, som i det närmaste fört oss tillbaka till ett säkerhetspolitiskt läge som det under kalla kriget. Detta, tillsammans med Rysslands annektering av delar av Ukraina och den allmänna oro detta skapar även i vårt omedelbara närområde, ökar anledningen för Sverige att på allvar inleda processen för att ansöka om ett svenskt Natomedlemskap.

Politikens främsta uppgift är att trygga säkerheten för befolkningen. Detta genom en stark polisär och militär förmåga, nationellt och internationellt, för att upprätthålla

ordning i samhället och försvara våra gränser mot yttre hot. Sverige har dock idag en betydligt mer nerskalad försvarsförmåga än under kalla krigets dagar för att enbart kunna lita till den forna doktrinen om neutralitet i fred för alliansfrihet i krig. Av de val som står till buds är en anslutning till den västliga försvarsorganisationen Nato den enda rimliga för att ytterligare trygga vårt lands säkerhet i händelse av att den oroande säkerhetsutvecklingen vi nu ser fortsätter. Detta fastslogs i regeringens utredning Säkerhet i ny tid (SOU 2016:57) på följande vis:

Ett Natomedlemskap skulle innebära att Sverige omfattas av de rättigheter och skyldigheter som Washingtonfördraget ger medlemmarna och där artikel 5 står i centrum. På ett vardagligt politiskt plan vore den mest uppenbara konsekvensen av Natomedlemskap att Sverige fick tillgång till en multilateral transatlantisk plattform för att driva svenska säkerhetspolitiska intressen.

Den mest påtagliga militära effekten av ett Natomedlemskap, enligt regeringens egna utredare Krister Bringéus, vore av allt att döma att den osäkerhet som i dag råder om hur ett gemensamt uppträdande i en Östersjökris skulle gestalta sig, undanröjs och att västs samlade konfliktavhållande förmåga därigenom sannolikt skulle öka.

Försvarsmakten har numer permanent grupperade förband på Gotland. Beslutet om återetablerandet grundar sig i den över tid eskalerade försämringen av säkerhets-situationen i närområdet och behovet av en ökad militär närvaro, vilken konstaterats både i det gällande försvarspolitiska inriktningsbeslutet samt slutsatserna i de presenterade rapporterna från Försvarsberedningen.

En anslutning för Sverige till Nato kan idag knappast ses som ett vågspel i dagens säkerhetspolitiska läge. Snarare tvärtom. Sverige har ju under de senaste åren tagit allt närmare kliv i sitt samarbete med försvarsalliansen, t.ex. med det samförståndsavtal med Nato om värdlandsstöd som trädde i kraft 2016 liksom den Natooption, som en riksdagsmajoritet beslutade om i december 2020 och som anger ett Natomedlemskap som ett möjligt alternativ om det säkerhetspolitiska läget skulle försämrats ytterligare. Genom att Sverige dessutom genomfört en stor omorganisation av försvaret är det än mer påkallat att denna nya organisation kan ges tid till omställning under skydd av den trygghet som en Natoanslutning kan medföra. Allt talar för att Sverige snarast bör ansöka om medlemskap i försvarsalliansen Nato och att detta ska ges regeringen tillkänna.

Annicka Engblom (M)